

ENTREVISTA // TERESA FREIXES >> CATEDRÀTICA DE DRET

Lleida, 1950

Membre del comitè d'experts de la Constitució a Brussel·les

"El 'sí' a l'Euroconstitució és el 'sí' a més democràcia"

- Ha estat a la cuina del document i garanteix la potència de la seva càrrega social

NÚRIA NAVARRO

El referèndum de la Constitució europea és a la cantonada i hi ha ciutadans que desconeixen com influirà en la seva vida. Teresa Freixes, catedràtica de Dret Constitucional de la UAB, ha estat a la cuina del document i hi creu sense reserves.

--¿Eurooptimista?

--No exagerem. Però el fet que 25 estats es posin d'acord per tenir una Constitució és una fita històrica. Una cosa que ni jo em podia imaginar fa quatre anys.

--¿Com és?

--El 1984 va sortir el *projecte Spinelli*, que el Parlament europeu va aprovar, però que van tombar els governs. El mateix va passar amb el *projecte Herman*, el 1994. Així que el Parlament, decebut, va dir que no presentaria cap altre projecte de Constitució. Ha sigut la societat civil la que l'ha empès.

--¿Què té de bo aquesta Constitució europea?

--Aporta més democràcia. La regulació de drets fonamentals és la més àmplia del món.

--Concreti-ho, per favor.

--Incorpora qüestions de bioètica, de no discriminació per raó d'orientació sexual, de regulació de la igualtat entre home i dona, de conciliació entre vida familiar i laboral, de drets a les polítiques socials.

--iPari! Els partidaris del no subratllen que en l'aspecte social és pobríssima.

--iEn cap Constitució nacional hi ha una regulació social tan intensa! ¡Si fins i tot la Confederació Europea de Sindicats fa una defensa aferrissada del document! Em temo que aquests defensors del no llegeixen clàusules de manera aïllada, i s'ha de veure la Constitució en conjunt. La part 2 --la de drets fonamentals-- pot semblar tova, però hi figuren clàusules transversals.

--Em començo a perdre, professora.

--Quan un dret de la part 2 estigui en connexió amb un de la part 3 --la de regulació social--, s'aplicarà el 2 tenint en compte el 3. El document reconeix, per exemple, que la política de la Unió Europea ha de ser la de la plena ocupació. Si un país fa una política contrària a aquest principi, pot ser sancionat.

--Visualitzo un mastodont burocràtic.

--No s'ho pensi. Hi ha els mecanismes per activar les coses. Vostè ja pot posar una denúncia a la web de la Unió Europea i s'investigarà l'assumpte, ¿eh?

--¿I qui vigila tot l'entramat?

--Cada any els comitès d'experts revisem sentències, lleis, polítiques, informes de les ONG. En veiem el compliment i n'informem. I la Comissió podrà interposar recursos contra els estats, sancionar-los, fer-los canviar de política.

--Podrà. ¿Ho farà?

--Els estats que facin una política contrària als drets humans, a la igualtat i la solidaritat, fins i tot podran ser expulsats de la UE.

--¿Una vacuna contra una victòria dels Le Pen o els Haider?

--Quan va entrar Haider a la coalició del Govern austríac ja es va encendre l'alarma. Àustria va ser castigada inicialment a no tenir vot al Consell durant sis mesos.

--¿I aquella polifonia enfront de la guerra de l'Iraq serà irrepetible?

--Sí. Quan entri en vigor la Constitució, Europa només podrà tenir una veu. Hi haurà un vicepresident de la Comissió, que serà el ministre d'Exteriors de la UE. Europa serà més coherent. Però... no serà fàcil.

--Ja vénen les rebaixes.

--No. S'haurà de reubicar Europa a la comunitat internacional. Per exemple, ¿com es repartiran les places al Consell de Seguretat?

--Millor, continuï sorprenent-nos.

--La política migratòria. Excepte els drets de ciutadania, que són polítics, la resta de drets fonamentals són per a qualsevol persona que estigui a la Unió. I és l'única Constitució que obliga que es prenguin mesures perquè les extradicions es facin amb garanties.

--¿Què passa si surt el *no*?

--Si algun Estat, un cop hagin passat dos anys, no ha ratificat el document, el Consell en prendrà nota.

--¿...?

--Entrarà en vigor per a tots els altres. Només si la majoria vota *no*, el Consell s'ho pot repensar.

--Aquí el que serà difícil serà vèncer la mandra el 20 de febrer.

--Aquí ha faltat debat. Els polítics espanyols tenen poc interioritzada la qüestió europea, però el 70% de les decisions que es prendran aquí tindran una base europea. I els EUA comencen a posar-se nerviosos. Molts països estan adoptant l'euro com a moneda patró. Tothom ens està mirant. El *sí* a l'Euroconstitució és el *sí* a més democràcia.

Entrevista publicada a El Periódico el dia 20 de gener de 2005